«8D02304-Edebiyat Çalışmaları" eğitim programının doktora öğrencisi Zhalgasbayeva Kanagat Baymuratovna'nın Felsefe Doktoru (PhD) derecesini almak için sunduğu "Türk halklarındaki Aytıs'ın transformasyonu" doktora tezi çalışmasına yurtdışı danışmanının

Görüşü:

K.B.Zalgasbayeva'nın "Türk halklarındaki Aitıs'ın transformasyonu" adlı araştırma çalışması, modern dünyadaki Türk halkları için ortak olan Aitıs'ın dönüşümünü, yani transformasyonunu ele alıyor.

Aytıs, Türk halklarının arasındaki kültürel mirasındaki en eski ve en önemli şiirsel geleneklerinden birisidir. Aytıs'ın modern dünyadaki dönüşüm eğilimlerinin incelenmesi, kültürün yeni oluşumlara nasıl uyum sağladığını gösterdiği için önemlidir. Sosyal medya'nın, televizyonun ve internetin gelişimi, Aitıs gibi konuşma sanatının biçimlerinde de değişikliğe yol açmıştır, bu nedenle onu modern platformlarda tasvir etmek toplumun kültürel ihtiyaçlarını yansıtmaktadır. Bu araştırma aynı zamanda Aitıs geleneğini canlı tutmanın yollarını bulmayı da amaçlıyor. Aytıs'ın transformasyonu sayesinde toplumun kültürel değerlerinin yeni medya alanına adaptasyonunu gözlemleyebiliriz.

Aytıs sanatı bundan çok önce çalışılmış,incelenmiş olsa da, Türk halkları, özellikle Kazak, Kırgız, Karakalpak, Türk, Azeri, Özbek, Başkurt, Tatar halkları Aytıs'ı doktora tez çalışması düzeyinde incelememiştir.

Çalışmadaki doktora öğrencisi Aytıs'in modern biçimlerini analiz etti, Aytıs'a karşı toplumsal tutumun nasıl değiştiğini, iç yapısındaki şiirsel unsurların değiştirildiğini açıkça gösterdi. Ayrıca çalışma, Aytıs'ın bilgi teknolojisinin etkisiyle yeni platformlarda, televizyonda ve internette nasıl dönüştüğünü araştırıyor.

Araştırma makalesinin ana içeriği iki büyük bölüm ve birkaç bölümlerden oluşmaktadır. Birinci bölümde Aytıs'ın Türk halkları arasında toplanması, yayınlanması, incelenmesi, geliştirilmesi ve tarihi ele alınmaktadır. Aytıs'ın sınıflandırmaları araştırmacılar tarafından açıklanmaktadır ve doktora öğrencisi kendi sınıflandırmasını da önermektedir. Ayrıca Türk halklarının çeşitli Aytıs'ın karşılaştırmalı analizleri yapılmakta, benzerlikler ve farklılıklar tespit edilmektedir. İkinci bölümde Aytıs'ın geleneklerinin devamı ve değiştirilmesinden, zamanın gerekliliklerine uygun olarak değiştirilmesinden söz edilmekte, ve aynı zamanda çevrimiçi formatta gerçekleştirilen Aytıs'ın analizi «İnternet Aytıs" kavramının dolaşıma sokulmasını tavsiye ediyor.

Genel olarak, Aytıs'ın transformasyonu sayesinde toplumun kültürel değerlerinin yeni medya alanına adaptasyonunu gözlemlemek mümkündür. Ayrıca Aytıs artık sadece şiir yarışması olarak değil, aynı zamanda ulusal kimliği, manevi

CamScanner ile tarandı

Scanned with CamScanner

mirası ve dilsel zenginliği korumanın yollarından biri olarak da görülüyor. Bu yönler, günümüzde kültür ve geleneklerin değişmesi ve korunması çok önemli bir konu haline geldiğinden, araştırma konusunun düzeyini arttırmaktadır. Aytıs Türk halklarının tarihi mirasının incelenmesi, gelecek nesillere aktarılması ve küreselleşme bağlamında kültürel kimliğin korunması açısından konunun güncellik düzeyi de oldukça değerlidir.

Bu doktora tezinde, bilimsel çalışma için tüm gereklilikleri karşılanmış, belirlenen hedefler üst düzeyde tamamlanmıştır. «8D02304-Edebiyat Çalışmaları" eğitim programının doktora öğrencisi Zhalgasbayeva Kanagat Baymuratovna'nın Felsefe Doktoru (PhD) derecesi almak için yaptığı tez çalışmasını olumlu değerlendirmeyi ve savunmaya göndermeyi öneriyorum.

Gazi Üniversitesi Profesörü,

Dr. Giyassetin Aytaş _____ imza

11.11.2024

Prof.Dr.Giyasettin AYTAŞ
Gazi Üni Gazi Eğitim Fakültesi
Türkçe Eğitimi ABD

Scanned with CamScanner

Докторант Жалғасбаева Қанағат Баймұратқызының «8D02304 - Әдебиеттану» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынған «Түркі халықтары айтысының трансформациялануы» атты диссертациялық жұмысына берілген шетелдік кеңесшінің

ПІКІРІ

Қ.Б.Жалғасбаеваның қорғауға ұсынып отырған «Түркі халықтары айтысының трансформациялануы» атты зерттеу жұмысы түркі халықтарға ортақ айтыс жанрының қазіргі заманда өзгеріске ұшырауы, яғни транформациялануына арналған.

Айтыс – түркі халықтарының мәдени мұрасындағы ең ежелгі әрі маңызды поэтикалық дәстүрлердің бірі. Заманауи әлемде айтыстың трансформациялану үрдістерін зерттеу өзекті болып табылады, себебі ол мәдениеттің жаңа формацияларға қалай бейімделіп жатқанын көрсетеді. Әлеуметтік желілердің, телевизияның, және интернеттің дамуы айтыс секілді ауызекі өнер формаларының да өзгеруіне алып келді, сондықтан оның заманауи платформалардағы бейнесі қоғамның мәдени қажеттіліктерін көрсетеді. Бұл зерттеу айтыс дәстүрін сақтап қалудың жолдарын іздеуге де бағытталған. Айтыстың трансформациялануы арқылы қоғамның мәдени құндылықтарының жаңа медиалық кеңістіктегі бейімделуін байқауға болады.

Айтыс өнері бұдан бұрын зерттелгенімен, түркі халықтарының атап айтқанда қазақ, қырғыз, қарақалпақ, түрік, әзербайжан, өзбек, башқұрт, татар халықтарындағы айтыстармен салыстырмалы талдау жасалып диссертациялық жұмыс деңгейінде зерттелмеген.

Докторант жұмыста айтыстың заманауи түрлеріне талдау жасап, айтысқа деген қоғамдық көзқарастың қалай өзгергенін, оның ішкі құрылымындағы поэтикалық элементтердің модификациясын анық көрсеткен. Сонымен қатар, жұмыс айтыстың ақпараттық технологиялардың ықпалымен жаңа платформаларда, атап айтқанда, телевизия мен интернетте қалай трансформацияланғанын да зерттейді

Зерттеу жұмысының негізгі мазмұны үлкен екі тараудан және бірнеше тараушалардан тұрады. Бірінші тарауда түркі халықтарында айтыс жанрының жиналуы, жариялануы, зерттелуі және даму тарихы қарастырылады. Зерттеушілердің айтыс жанрын жіктеулері сипатталып, докторант өз тарапынан өз жіктеуін ұсынады. Сонымен қатар, түркі халықтарының айтыстарының бірнеше түріне салыстырмалы талдау жасалып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтайды. Екінші тарауында айтыстағы дәстүр жалғастығы туралы айтылып, модификациялануы, заман талабына сай өзгеріске ұшырауы, онлайн форматта жүргізіліп жүрген айтыстарға талдау жсай отырып «интернет айтыс» ұғымын айналымға енгізуді ұсынады.

Жалпы айтқанда, айтыстың трансформациялануы арқылы қоғамның мәдени құндылықтарының жаңа медиалық кеңістіктегі бейімделуін байқауға болады. Сонымен қатар, айтыс қазір тек поэтикалық сайыс қана емес, ұлттық

Scanned with CamScanner

біртегейлікті, рухани мұраны және тілдік байлықты сақтаудың бір жолы ретінде де қарастырылуда. Осы аспектілер зерттеу тақырыбының өзектілігін арттырады, себебі қазіргі кезеңде мәдениет пен дәстүрлердің өзгерісі мен сақталуы өте маңызды мәселеге айналып отыр. Тақырыптың өзектілігі айтыстың түркі халықтарының тарихи мұрасын зерттеу, оны болашақ ұрпақтарға жеткізу және жаһандану жағдайындағы мәдени сәйкестікті сақтау тұрғысынан да жоғары бағаланады.

Диссертация ғылыми еңбекке қойылатын барлық талаптарға сай келеді, алға қойылған мақсат, міндеттер жоғары деңгейде орындалған. Жалғасбаева Қанағат Баймұратқызының «8D02304-Әдебиеттану» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынған диссертациялық жұмысына оң бағалып, қорғауға жіберілуін ұсынамын.

Гази университетінің профессоры,
доктор Гиассетин Айташ _____ қолы

Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы.
Түрік тілінен қазақ тіліне аударған Колебаева Акмарал Сагидуллаевна.

Колебаева Акмарал Сагидуллаевна

Аудармашының қолы

Екі мың жиырма төртінші жыл, он бірінші қараша, мен Айдаров Максат Усеинович, Қазақстан Республикасы Әділет Министрлігінің тіркеу қызметі және құқықтық көмек көрсету комитеті берген қолданыстағы мемлекеттік № 0003189 лицензия бойынша жұмыс атқарушы, осы аударманың Қытай тілінен Қазақ тіліне мәтін-аудармасын аудармашы Колебаева Акмарал Сагидуллаевнаның аударғанын, және қолының түп нұсқасын растаймын. Қол қоюшының жеке куәлігі, құжаттары тексеріліп 16.09. 2011 жылдан бері ЖК «Inolingvo» № 0072191, Сериясы 10915 жұмыс атқаратыны және жеке басы анықталып әрекетке қабылеттілігі тексерілді.

Тіркеу нөмірі № 1339
ҚР «Нотариус» туралы заңының 30 бабы белгілемесі бойынша төлемақы төленді
Нотариус:

Нотариустың (қолы)

Мөрі Герб. Жеке кәсіпкер нотариус Айдаров Максат Усеинович, Қазақстан Республикасы Әділет Министрлігінің тіркеу қызметі және құқықтық көмек көрсету комитеті берген қолданыстағы мемлекеттік № 0003189 лицензиясы.

ES6903619241111143323R661159
Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия

Scanned with CamScanner